

ת"פ 61073/05/19 - יעקב בנפשי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 61073-05-19 מדינת ישראל נ' בנפשי

בפני	כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
מבקש/נאשם	יעקב בנפשי
	ע"י עו"ד ענת גויכמן
נגד	
משיבה/מאשימה	מדינת ישראל
	ע"י תביעות כפר סבא

החלטה

לפניי בקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק ודוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים.

השתלשלות ההליכים

נגד הנאשם נפתחה חקירה שעניינה עבירות תקיפה סתם ואיומים כנגד קרוב משפחתו של הנאשם. נטען כי הנאשם עבר את העבירות על רקע בקשתו של קרוב המשפחה לקבל חזרה את מכשיר הטלפון הסלולרי שלו, אשר נלקח בטעות על ידי הנאשם.

ביום 20/3/19 הוצאה לנאשם הזמנה לפגישה לבחינת סיום ההליך בהסדר מותנה. ביום 12/5/19 התקיימה פגישה ביחידת ההסדרים המותנים אליה הגיע הנאשם בגפו. במסגרת הפגישה הוצג בפני הנאשם כתב האישום והוצע לו הסדר מותנה. הנאשם סרב להצעה לסיום התיק בהליך של הסדר מותנה, כאשר הצדדים חלוקים ביניהם באשר לסיבה לכך, אך מחלוקת זו לא רלבנטית לצורך בקשה זו.

לאור הסירוב, ביום 27/5/19 הוגש נגד הנאשם כתב האישום. על פי עובדות כתב האישום, לאחר שנודע למתלונן כי הנאשם לקח את הטלפון שלו ומשהמתלונן לא ענה לו, הגיע המתלונן לבית הנאשם. בהמשך, לאחר חילופי דברים בין השניים, איים הנאשם על המתלונן, וכן תקף אותו בכך שאחז בידו בעורפו, והמצלמה שהייתה מחוברת לקסדת המתלונן נפלה.

לאחר הגשת כתב האישום, לבקשת באת כוח נאשם, התיק הועבר ליחידת ההסדרים המותנים, לצורך שקילת הסדר מותנה, בשים לב לכך שהנאשם חזר בו מסירובו האמור. לאחר מכן, היחידה להסדרים מותנים החליטה כי אין מקום

להסדר מותנה בתיק. זאת בשים לכך שביום 19/2/19 הורשע הנאשם בבית הדין לעבודה בעבירות של העסקת עובד זר (ריבוי עבירות). לטענת התביעה, הרשעה זו הוזנה למרשם הפלילי ביום 10/7/19, ולפיכך במעמד ההצעה שניתנה תחילה להסדר מותנה, התביעה לא הייתה מודעת לקיומה של הרשעה זו.

דין והכרעה

יש לבחון האם עניינו של הנאשם עומד בתנאי הסף להסדר מותנה.

סעיף 67א' (ד') לחוק סדר הדין הפלילי קובע:

(ד) תובע רשאי לסגור תיק בהסדר בהתקיים שני אלה:

(1) העונש המתאים לחשוד, לדעת התובע, לפי הוראות סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, אינו כולל מאסר בפועל;

(2) אין פרט רישום כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (בסימן זה - חוק המרשם הפלילי), שנרשם בעניינו של החשוד, בחמש השנים שלפני ביצוע העבירה נושא ההסדר, לרבות הסדר שנערך בעבר, ואין חקירות או משפטים פליליים תלויים ועומדים בעניינו במשטרה או באותה רשות, לפי העניין, שאינם חלק מההסדר. (ההדגשות אינן במקור).

לעניין סעיף קטן ד(1) לעיל, נשאלת השאלה- מה מעמדו של פסק הדין המרשיע לעיל מבית הדין לעבודה?

אין חולק כי פסק דין זה בא לעולם לאחר המועד הנטען של העבירות המיוחסות לנאשם בתיק שבפניי, ועל כן על אף שהוא רשום במרשם הפלילי, לכאורה אין הוא בא בגדר הרישא לסעיף קטן זה. בנוסף, משאותו פסק דין הינו חלוט, הרי שלא ניתן לראותו כמשפט פלילי תלוי ועומד, בוודאי שלא חקירה, ועל כן לכאורה אין הוא בא אף בגדר הסיפא לסעיף קטן זה.

נוכח האמור הרי שלכאורה אותו פסק דין לא נכנס לגדרו של סעיף קטן זה, ועל כן אין בו בכדי להוות מניעה לעריכת הסדר מותנה. בכך נוצר מצב אבסורדי, והוא שסיומו של אותו משפט בפסק דין מרשיע חלוט הוציא אותו מגדר הסעיף הקטן האמור, בעוד אילו עדיין לא היה חלוט, או היה בשלב של משפט שטרם ניתן בו פסק דין, היה נותר בגדר אותו סעיף קטן. משמע, דווקא הרעת מצבו המשפטי של הנאשם באותו משפט בבית הדין לעבודה, ממצב של נאשם שטרם הוכרע בעניינו, למצב של נאשם מורשע באופן סופי, שיפרה את מצבו המשפטי בעניין האפשרות להסדר מותנה חלק המשפט הנוכחי.

ברור כי אבסורד זה לא יוכל להתקיים, ועל כן יש לראות פסק דין מרשיע, שהינו מאוחר למועד ביצוע העבירות נשוא משפט שלגביו נבחנת חלופה של הסדר מותנה, ככזה שמונע חלופה זו, בדיוק כפי שנוצרת מניעה כזו ממשפט שעדיין

מתנהל בעת שנבחנת חלופת ההסדר המותנה.

הדבר לכאורה יוצר קושי לשוני באשר לחלופה הראשונה של הסעיף הקטן האמור, המתייחס כאמור לפרטי רישום (לענייננו רלבנטיות הרשעות) בעבירות טרם ביצוע העבירות נשוא המשפט שלגביו נבחנת חלופת ההסדר המותנה. ניתן ליישב קושי זה באופן שאותה הגבלה לא נועדה כלל למקטע הזמן שלאחר ביצוע העבירות הנדונות, אלא נועדה להגביל את מקטע הזמן שלפני ביצוע אותן עבירות, וזאת לאותה תקופה של 5 שנים.

קבלת הפרשנות לעיל תביא למצב הגיוני בו קביעת החסימה הסטטוטורית מאפשרות של הסדר מותנה הינה באמצעות פרטי מרשם פלילי מוקדמים לעבירות בהן עסקין במשפט הנוכחי, אך לא מוקדמים מידי, ולצד זאת באמצעות הליכי חקירה ומשפט שלא הגיעו עדיין למרשם הפלילי, או שהגיעו אליו לאחר ביצוע אותן עבירות בהן עסקין. בכך, המדובר במעין דיני התיישנות של חסימת האפשרות להסדר מותנה.

על רקע כל האמור סבורני כי הנאשם שבפני לא עומד בתנאי הסף להסדר מותנה. משכך, הן היום, והן בעבר, לא היה מקום שהמאשימה תגיע עימו להסדר מותנה. על כן סירוב יחידת ההסדרים המותנים להסדר כזה נעשה כדין.

באת כוח הנאשם הקדישה חלק ניכר מטיעוניה לכך שההצעה שניתנה בעבר להסדר מותנה, עת דבר קיומה של אותה הרשעה מבית הדין לעבודה לא היה ידוע לתביעה, מקנה לנאשם זכות להסדר מותנה, מכוח הגנה מהצדק או דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים. משמעות קבלת עמדה זו הינה שיש להנציח טעות של התביעה המהווה חריגה מסמכותה על פי חוק באפשרות להציע הסדר מותנה. אילו הנאשם היה נעתר בזמנו להצעה, ובהסתמך על כך משנה מצבו, אולי היה מקום לטיעון זה, אך לא כך הם פני הדברים כאשר הנאשם הוא זה שדחה את ההצעה להסדר המותנה. שילוב זה של הצעה בחוסר סמכות עם סירוב לקבלה, לא יוצר כל זכות.

לסיום אבהיר כי גם אם הייתי נוקט בפרשנות דווקנית של סעיף קטן ד(2) לעיל, המובילה למצב אבסורדי שבו דווקא הרשעה מאוחרת לעבירות בהן עסקין מסירה חסימה מאפשרות הסדר מותנה, לא היה בכך בהכרח בכדי לסייע לנאשם. הסיבה לכך הינה שהיינו מגיעים ממצב בו אין אפשרות על פי החוק להסדר מותנה למצב שבו יש אפשרות להסדר מותנה, אך לא לזכאות של הנאשם להסדר מותנה. בסופם של דברים, כאשר ישנה אפשרות להסדר מותנה, לתביעה יש שיקול דעת כיצד לנהוג, אשר אמנם חשוף לביקורת מנהלית, לרבות של בית המשפט הפלילי הדין בתיק, אך ככזו הינה מצומצמת יחסית, כך שלא ימהר בית המשפט לשים שיקול דעתו במקום שיקול דעתה של התביעה שהיא הרשות האמונה על עצם ההעמדה לדין. אדרבא, שעסקין היה אז בהפעלת שיקול דעת סביר ביותר למניעת המצב האבסורדי לעיל.

נוכח כל האמור, בקשת ביטול כתב האישום נדחת. התיק נקבע להקראה ליום 17/5/20 שעה 12:00. חובת התייצבות לנאשם, ובאת כוחו תודיע לו על כך.

המזכירות תעביר עותק מההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ו' ניסן תש"פ, 31 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.